

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLATUNIVERSITETI
JISMONIY MADANIYAT FAKULTETI**

Ro'yxatgaolindi

№ BP-5610500.3.03

2019yil «_» _____

«TASDIQLAYMAN»

SamDU rektori

prof. R.I. Xalmuradov

«_» _____ 2019y.

**« SPORT TURLARINI O'QITISHDA INNOVATSION PEDAGOGIK
TEXNOLOGIYALAR» FANIDAN
FAN DASTURI
(2-kurs)**

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	600000- xizmatlar
Ta'lim sohasi:	610000 – xizmat ko'rsatish
Ta'lim yo'nalishi:	5610500- Sport faoliyati

Samarqand – 2019

Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O'quv uslubiy kengashida ko'rib chiqilgan tavsiya qilingan (2019 yil «27» may kuni) «1» - sonli bayonnomaga)

Fakultet dekani **dots. B.B.Kipchakov**

Fan dasturi samarqand davlat universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar: N.Q. Mamadiyrov – SamDU «Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi» kafedrasida o'qituvchisi

Taqrizchilar:

J.E. Eshnazarov - SamDU «Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi» kafedrasida mudiri professor;

O.E. Toshmurodov – SamDU «Sport pedagogik mahoratini oshirish» kafedrasida mudiri dotsent

Fan dasturi «Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi» kafedrasining 2019 yil «3» avgustdagi «1» - son yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

O'quv uslubiy Kengash raisi:

prof. A.S. Soleev

Kirish

«Sport turlarini o'qitishda innovasion pedagogik texnologiyalar» fan dasturi 5610500 – “Sport faoliyati” ta'lim yo'nalishida tahsil olayotgan talabalarni ta'limni texnologiyalashtirish asoslari bo'yicha tasavvurlarini boyitish va innovasion pedagogik ta'lim texnologiyalarini loyihalashtirish, rejalashtirish va amalga oshirish bo'yicha bilim va ko'nikmalarini shakllantirishga oid nazariy va amaliy bilim ko'nikma va malakalar bilan qurollantirishdan iborat.

Fanning maqsadi va vazifalari

Fanning o'qitishdan maqsadi – talabalarda sport turlarini o'qitish jarayoni, treninglar, ochiq munozaralar, yakka, juftlikda, kichik guruhlar va jamoa ishlashni tashkil qilish, yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlariga ega qilish hamda talabalarning ta'lim muassasalaridagi pedagogik jarayonga tayyorlashdan iborat bo'lib, sport turlarini mazmuni, maqsadi shuningdek, talabalarning imkoniyati, ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda ta'lim berish jarayonini o'qitish jarayonida keltirilgan texnologiyalar asosida o'zining mualliflik texnologiyalari bilan o'zgartirish va rivojlantira olish bo'yicha bilim va ko'nikmalar bilan qurollantirish.

Fanning vazifasi – talabalarga o'quv jarayoni va o'quv uslubiy faoliyatni modernizatsiyalash hamda innovasion ta'lim texnologiyalarini joriy etish asosida ta'lim jarayoniga ilg'or pedagogik innovasion texnologiyalarini joriy etish yo'llarini o'rgatishdan iborat, o'quv vazifalarni va slayd taqdimotlarni ishlab chiqarish olish yo'llarini o'rgatishdan iborat.

Fan bo'yicha talabarning malakasiga qo'yiladigan talablar

“Sport turlarini o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar” o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr: o'quv jarayoni va o'quv uslubiy faoliyatni modernizatsiyalash hamda innovasion ta'lim texnologiyalarini joriy etish asosida ta'lim jarayoniga ilg'or pedagogik innovasion texnologiyalarini joriy etish bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarga ega bo'lishi kerak.

Ko'nikma – talabalar;

- o'quv fani bo'yicha ta'lim texnologiyalarini loyihalashtirish va rejalashtirish;
- o'quv fani bo'yicha talabanning o'quv uslubiy majmuani ishlab chiqish;
- ma'ruzalarda interaktiv ta'lim texnologiyalarini qo'llay olishga;

- seminar va amaliy mashg'ulotlarda interaktiv ta'lim texnologiyalarini qo'llay olish;
 - ta'limning keys-texnologiyasini yarata olish;
 - loyihaviy ta'lim texnologiyasini o'quv jarayoniga joriy qila olish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.
- Malaka;
- maqsadni belgilashni va uch darajali testlarni ishlab chiqish;
 - ta'limning optimal usul, shakl va vositalarini tanlash va ulardan ta'lim texnologiyalarini loyihalashtirish, rejalashtirish va amalga oshirish jarayonida samarali foydalana olish;
 - grafik organayzerlarni, o'quv vazifalarni va slayd taqdimotlarni ishlab chiqa olish malakalariga ega bo'lishi kerak.

O'quv rejasidagi boshqa fanlar bilan bog'liqligi

« Sport turlarini o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar» fani asosiy ixtisoslik fan hisoblanib III-semestrda o'qitiladi.

Dasturni amalga oshirish o'quv rejasida rejalashtirilgan umumiy psixologiya, umumiy pedagogika, jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi, sport tibbiyoti-DJM va JT gigiyenasi, jismoniy mashqlar fiziologiyasi va biomexanikasi, gimnastika va uni o'qitish metodikasi, yengil atletika va uni o'qitish metodikasi, sport va harakatli o'yinlar va uni o'qitish metodikasi, jismoniy madaniyat tarixi va boshqarish, suzish va uni o'qitish metodikasi, sport psixologiyasi, turizm va uni o'qitish metodikasi kabi fanlardan yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlikni talab etadi.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

Talabalarning «Sport turlarini o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar» fanini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullardan foydalanish, yangi innovasion – pedagogik texnologiyalarni tadqiq qilish muhim ahamiyatga egadir. “Maqsadni belgilash”. “Uch darajali testlarni ishlab chiqish asosida o'quv yutuqlarini baholash”, “O'quv loyihasi” va “Keys-stadi” va “Chizmalı organayzerlar” kabi pedagogik innovasion texnologiyalar fanni o'qitishda keng foydalaniladi.

Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim. Bu ta'lim o'z mohiyatiga ko'ra ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilarini to'laqonli rivojlanishlarini ko'zda tutadi. Bu esa ta'limni loyihalashtirilayotganda, albatta, ma'lum bir ta'lim oluvchining shaxsini emas, avvalo, kelgusidagi mutaxassislik faoliyati bilan bog'liq o'qish maqsadlaridan kelib chiqqan holda yondoshilishni nazarda tutadi.

Tizimli yondoshuv. Ta'lim texnologiyasi tizimning barcha belgilarini o'zida mujassam etmog'i lozim: jarayonning mantiqiyliqi, uning barcha bo'g'inlarini o'zaro bog'langanligi, yaxlitligi.

Faoliyatga yo'naltirilgan yondoshuv. Shaxsning jarayonli sifatlarini shakllantirishga, ta'lim oluvchining faoliyatni fa'ollashtirish va intensivlashtirish, o'quv jarayonida uning barcha qobiliyati va imkoniyatlari, tashabbuskorligini ochishga yo'naltirilgan ta'limni ifodalaydi.

Dialogik yondoshuv. Bu yondoshuv o'quv munosabatlarini yaratish zaruriyatini bildiradi. Uning natijasida shaxsning o'z-o'zini faollashtirishi va o'z-o'zini ko'rsata olishi kabi ijodiy faoliyati kuchayadi.

Hamkorlikdagi ta'limni tashkil etish. Demokratik, tenglik, ta'lim beruvchi va ta'lim oluvchi faoliyat mazmunini shakllantirishda va erishilgan natijalarni baholashda birgalikda ishlashni joriy etishga e'tiborni qaratish zarurligini bildiradi.

Muammoli ta'lim. Ta'lim mazmunini muammoli tarzda taqdim qilish orqali ta'lim oluvchi faoliyatini fa'ollashtirish usullaridan biri. Bunda ilmiy bilimni obyektiv qarama-qarshiligi va uni hal etish usullarini, dialektik mushohadani shakllantirish va rivojlantirishni, amaliy faoliyatga ularni ijodiy tarzda qo'llashni mustaqil ijodiy faoliyati ta'minlanadi.

Axborotni taqdim qilishning zamonaviy vositalari va usullarini qo'llash - yangi kompyuter va axborot texnologiyalarini o'quv jarayoniga qo'llash.

O'qitishning usullari va texnikasi. Milliy kurash turlari, qo'l jangi va uni o'qitish metodikasini o'rgatish hamda o'zlashtirishda muammoli ta'lim, yangi pedagogik texnologiyasidan (klaster, gambur, yechim daraxti) ko'rgazmali qurollardan, zamonaviy texnika vositalaridan, video kasetalardan foydalanish va amaliy ishlar.

O'qitishni tashkil etish shakllari: dialog, polilog, muloqot hamkorlik va o'zaro o'rganishga asoslangan frontal, kollektiv va guruh.

O'qitish vositalari: o'qitishning an'anaviy shakllari (darslik, ma'ruza matni) bilan bir qatorda – kompyuter va axborot texnologiyalari.

Kommunikasiya usullari: tinglovchilar bilan operativ teskari aloqa asoslangan bevosita o'zaro munosabatlar.

Teskari aloqa usullari va vositalari: kuzatish, blis-so'rov, oraliq, joriy va yakunlovchi nazorat natijalarini tahlili asosida o'qitish diagnostikasi.

Boshqarish usullari va vositalari: o'quv mashg'uloti bosqichlarini belgilab beruvchi texnologik karta ko'rinishidagi o'quv mashg'ulotlarini rejalashtirish, qo'yilgan maqsadga erishishda o'qituvchi va tinglovchining birgalikdagi harakati, nafaqat auditoriya mashg'ulotlari, balki auditoriyadan tashqari mustaqil ishlarning nazorati.

Monitoring va baholash: o'quv mashg'ulotida ham butun kurs davomida ham o'qitishning natijalarini rejali tarzda kuzatib borish. Kurs oxirida test topshiriqlari yoki yozma ish variantlari yordamida tinglovchilarning bilimlari baholanadi.

Asosiy qism:

Fanning uslubiy jihatdan uzviy ketma-ketligi

Asosiy qismda (ma'ruza) fanni mavzulari mantiqiy ketma-ketlikda keltiriladi. har bir mavzuning mohiyati asosiy tushunchalar va tezislar orqali ochib beriladi. Bunda mavzu bo'yicha talabalarga DTS asosida yetkazilishi zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar to'la qamrab olinishi kerak.

Asosiy qism sifatiga qo'yiladigan talab mavzularning dolzarbligi, ularning ish beruvchilar talablari va ishlab chiqarish ehtiyojlariga mosligi, mamlakatimizda bo'layotgan ijtimoiy-siyosiy va demokratik o'zgarishlar, iqtisodiyotni erkinlashtirish, iqtisodiy-huquqiy va boshqa sohalaridagi islohatlarning ustuvor masalalarini qamrab olishi hamda jismoniy madaniyat va sportda, hususan Sport turlarini o'qitishda innovasion pedagogik texnologiyalar fanining so'ngi yutuqlari e'tiborga olinishi tavsiya etiladi.

Maruza va amaliy mashg'ulotlari

Ta'limni texnologiyalashtirishga kirish. Ta'limni texnologiyalashtirishga kirish. Ta'limni texnologiyalashtirishning dolzarbligi va ahamiyati. Ta'lim texnologiyasining evolyusion taraqqiyoti. Ta'lim texnologiyasining asosiy tushunchalari. Ishlab chiqarish texnologiyasining mazmuni va mohiyati. pedagogik texnologiyasining tuzilishi va mohiyati. Ishlab chiqarish texnologiyasi bilan pedagogik (ta'lim) texnologiyasini qiyosiy tahlili. Ta'lim texnologiyasi bilan o'qitish metodikasining qiyosiy tahlili haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta'lim, klaster, gambur, Senektik, yechim daraxti, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“Uch darajali testlar asosida o'quv natija-lariga erishish darajasini baholash” Sport turlarini o'qitishda maqsadni belgilash. Maqsad, maqsadni belgilash, natija tushunchalariga ta'rif berish. O'zlashtirish darajasiga asoslanib maqsadni va natijalarni belgilash. Uch darajali test topshiriqlarini ishlab chiqish. Uch darajali testlar asosida o'quv natijasiga erishish darajasini baholash haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

“Ta'lim shakllari - ta'lim texnologiyasining nazariy va amaliy ahamiyati” Sport turlarini o'qitishda ta'lim shakllari – ta'lim texnologiyasining tarkibi. Shakl, ta'lim shakllari, ta'limni tashkil etish shakllari tushunchalari. Ta'limni tashkil etish shakllarining ta'lim texnologiyasidagi o'rni va ahamiyati. Ta'limni tashkil etish shakllarining tasniflanishi. Ta'limni tashkil etish shakllarini tanlash omillari haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta'lim, klaster, gambur, Senektik, yechim daraxti, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“Ta'lim usullari – ta'lim texnologiyasi tarkibi” Sport turlarini o'qitishda ta'lim usullari – ta'lim texnologiyasining tarkibi. Usul, ta'lim usullari tushunchasi. Ta'lim usullarining ta'lim texnologiyasidagi o'rni va ahamiyati. Faol ta'lim usullari, interfaol usullar tushunchalari. Ta'lim usullarining tasnifi. Ta'lim usullarining mazmuni. Interfaol usullarning boshqa usullardan farqli tomonlari. Interfaol usullar mazmuni. Ta'lim usullarini tanlash omillari haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta'lim, klaster, gamburgar, Senektik, yechim daraxti, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“Loyihaviy ta'lim texnologiyasiga kirish” Loyihaviy o'qitish texnologiyasiga kirish. Zamonaviy ta'lim tizimining asosiy maqsadlari. “Layoqatlilik”, “Layoqat”, “Kasbiy layoqatlilik”, “Tayanch layoqatlar” tushunchalari. Loyihaviy layoqatlilik. Ta'lim tizimida loyihaviy o'qitishning dolzarbligi va o'рни. Loyihaviy o'qitishning asosiy tushunchalari: loyiha, loyihaviy faoliyat, loyihalashtirish, loyihalash usuli, o'quv loyihasi. Loyihaviy ta'limning mazmuni. O'quv loyihasi tushunchasi. O'quv loyihaviy faoliyat tuzilishi. O'quv loyihalarining turlari. O'quv loyihasining tipologiyasi. O'quv loyihalarining qiyosiy tavsifi. O'quv loyihaviy faoliyatning bosqichlari. Loyihaviy ta'limning texnologiyasi. O'quv loyihasining pasportining tuzilishi. Pedagogik annotasiyaning tuzilishi haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta'lim, klaster, gamburgar, Senektik, yechim daraxti, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“Pedagogik texnologiyalarni loyihalashtirish va rejalashtirish qoidalarini o'rgatish uslubiyati” Sport turlarini o'qitishda pedagogik texnologiya tushunchasi. Ta'lim texnologiyasini loyihalashtirish va rejalashtirish qoidalari. Ta'lim modeli haqida tushuncha. Ta'lim modeliga kiruvchi komponentlar va ularning ta'lim samaradorligini oshirishdagi o'рни va ahamiyati. Ta'lim modelini ishlab chiqishda ta'limni tashkil etish shakllari, metodlari va vositalarini tanlash omillari. O'quv mashg'uloti texnologik xaritasi haqida tushuncha. Texnologik xaritaning rejadan farqli tomonlari. Ta'lim modeli va o'quv mashg'uloti texnologik xaritasini ishlab chiqish qoidalari haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta'lim, klaster, gamburgar, Senektik, yechim daraxti, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“Keys ishlab chiqish va o'rgatish qoidalari” Ta'limning keys-texnologiyasiga kirish: keyslarni ishlab chiqish qoidalari. Amaliy vaziyatlarni yechishning yo'l va vositalari: Keys –stadi: ta'limiy amaliy vaziyat: tushuncha va vazifaviy ahamiyati. “Keys”, “Keys-stadi” tushunchalari. Keysni ishlab chiqishning prosessual tizimi. Keyslar tipologiyasi. Keys matnining yozilishi. Amaliy vaziyatni bosqichma-bosqich tahlil qilish va yechish bo'yicha yo'riqnoma. Amaliy vaziyatni tahlil qilish qoidasi. Axborot yig'ish usullari va vositalari. Axborot manbalari. Keysda muammoni berish usullari. Keys tuzilmasi. Keysning pedagogik pasporti. Pedagogik annotasiya. Talabaga uslubiy ko'rsatmalar. Keysning tekshirilishi va baholanishi. Keysning ta'lim amaliyotiga joriy etilishi. Keysni rasmiylashtirish haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta'lim, klaster, gamburgar, Senektik, yechim daraxti, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“Jismoniy madaniyat darslarini loyihalashtirish va rejalashtirish qoidalari” Ma’ruza tushunchasi. Ma’ruzaning o’ziga xos xususiyatlari. Ma’ruzaning ta’lim jarayonidagi o’rni va ahamiyati. Ma’ruza turlari. Ma’ruzada ta’lim texnologiyasini loyihalashtirish va rejalashtirish qoidalari. Ta’lim texnologiyasi modeli. Ta’lim texnologiyasi modelini ishlab chiqishda ma’ruza turlarini to’g’ri tanlash. Ma’ruzada ta’lim texnologiyasini ishlab chiqishda ta’lim shakllari, usullari va vositalaridan eng maqbulini tanlash. Ma’ruzada ta’lim texnologiyasini ishlab chiqishda texnologik xaritani ishlab chiqish qoidasi. Ma’ruzada ta’lim texnologiyasini ishlab chiqishda monitoring va baholash usullarini tanlash haqida nazariy ma’lumotlarga ega qilish.

Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta’lim, klaster, gamburgar, Senektik, yechim daraxti, munozara, o’z-o’zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“Sport to’garaklarini loyihalashtirish va rejalashtirish qoidalari” Seminar tushunchasi. Seminarlarning o’ziga xos xususiyati. Seminarlarning ta’lim jarayonidagi o’rni va ahamiyati. Seminarlarning turlari. Seminarda ta’lim texnologiyasini loyihalashtirish va rejalashtirish qoidalari. Ta’lim texnologiyasi modeli. Ta’lim texnologiyasi modelini ishlab chiqishda seminar turlarini to’g’ri tanlash. Seminarda ta’lim texnologiyasini ishlab chiqishda ta’lim shakllari, usullari va vositalaridan eng maqbulini tanlash. Seminarda ta’lim texnologiyasini ishlab chiqishda texnologik xaritani ishlab chiqish qoidasi. Seminarda ta’lim texnologiyasini ishlab chiqishda monitoring va baholash usullarini tanlash haqida nazariy ma’lumotlarga ega qilish.

Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta’lim, klaster, gamburgar, Senektik, yechim daraxti, munozara, o’z-o’zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“Ta’lim vositalari – ta’lim texnologiyasining tarkibiy qismi” Ta’lim vositasi - ta’lim texnologiyasining tarkibi. Ta’lim vositalari haqida tushuncha. Ta’lim vositalarining ta’lim texnologiyasidagi o’rni va ahamiyati. Ta’lim vositalarining tasnifi. Chizmalı organayzerlar haqida tushuncha. Chizmalı organayzerlarning tasnifi. Chizmalı organayzerlarning ahamiyati va ta’lim texnologiyasidagi o’rni. Ma’lumotlarni ko’rgazmalı taqdim etish usullari va vositalari. Ma’lumotlarni tarkiblashtirish va umumlashtirish, o’rganilayotgan tushunchalar (voqeya va hodisalar, mavzular) o’rtasida aloqa va o’zaro bog’liqlikni o’rnatish usul va vositalari. Ma’lumotlarni tahlil qilish, solishtirish va taqqoslash usul va vositalari. Muammoni aniqlash, tahlil qilish va yechimini topishni rejalashtirish usul va vositalari.

Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta’lim, klaster, gamburgar, Senektik, yechim daraxti, munozara, o’z-o’zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“O’quv loyihasini tashkil qilish va o’tkazish” O’quv loyihasi bo’yicha guruhlarda ishlash. Guruhlarda ishlash qoidasi. Guruh ishtirokchilarini loyihaviy

faoliyat bilan tanishtirish. Guruxlar tomonidan o'quv loyihasi mavzusini tanlash. Gurux ishtirokchilarini loyihaviy faoliyat bo'yicha vazifalarini taqsimlash. Loyihaviy faoliyat bosqichlari bilan tanishtirish. Loyihaviy faoliyat natijasi bo'yicha xisobot tayyorlash to'g'risida yo'riqnoma berish. Loyihaviy faoliyat maxsulini taqdimotini tayyorlash bo'yicha yo'riqnoma berish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta'lim, klaster, gambur, Senektik, yechim daraxti, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“O'quv loyihasi bo'yicha faoliyatni tashkil qilish ” O'quv loyihasi bo'yicha guruhlarda ishlash. O'quv loyihasi bo'yicha faoliyat natijasini taqdimotga tayyorlash. Taqdimot tayyorlash qoidalari bilan tanishtirish. Taqdimotchilarni baholash ko'rsatkichlari va mezonlari bilan tanishtirish. Taqdimot va uni o'tkazish shakllari. Muvaffaqiyatli taqdimotning sirlari. Taqdimot qoidasi. O'quv loyihasi bo'yicha xisobot tayyorlash. Loyihaviy faoliyat mahsuli taqdimotini tayyorlash. O'quv loyihasi mahsuli taqdimotini qilish va baholash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta'lim, klaster, gambur, Senektik, yechim daraxti, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“Ta'limning keys-texnologiyalarini amalga oshirish usullari” Keyslar tipologiyasi. Keyslarning manbalari. Keys ishlab chiqishning prosessual tizimi. Keysni ishlab chiqish modeli. Maqsadning qo'yilishi. Muammoning ifodalanishi. keys dasturiy kartasining ishlab chiqilishi. Institusional tizimning tanlanishi. Axborot yig'ish usullari va vositalarining tanlanishi. Vaziyat modelining ishlab chiqilishi. Keys matnining yozilishi. Keys tuzilmasi. Keysning pedagogik pasporti.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta'lim, klaster, gambur, Senektik, yechim daraxti, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“Guruhlarda keys yechimini topish va uni qo'llash usullari”

Guruhlarda keys yechimini topish. Guruhlarda keys yechimini topish yo'l-yo'rig'i va qoidalari bilan tanishtirish. Guruhlarda faoliyatni tashkil etish. Guruxlar faoliyatini yo'naltirib turish. Guruhlarda keys yechimini topish bosqichlari bilan tanishtirish. Vaziyatni tahlil qilish varag'ini to'ldirish. Vaziyatni yechish tartibini ishlab chiqish. Taqdimotga tayyorlanish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta'lim, klaster, gambur, Senektik, yechim daraxti, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

“Natijalarni taqdim qilish va baholash mezonlarini ishlab chiqish”

Guruhlarda keys yechimini topish va taqdimotga tayyorlash. Taqdimotchilarni baholash ko'rsatkichlari va mezonlari. Taqdimot va uni o'tkazish shakllari.

Muvaffaqiyatli taqdimotning sirlari. Taqdimot qoidasi. Keys yechimini taqdimot qilish va baholash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Diologik yondoshuv, muammoli ta'lim, klaster, gamburgar, Senektik, yechim daraxti, munozara, o'z-o'zini nazorat.

Adabiyotlar: A1; A2; A3; A4; Q1; Q2; Q3; Q4; Q.

Mustaqil ta'limni tashkil etishning shakli va mazmuni.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlari hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi.

- darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish;

- tarqatma materiallar ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;

- yiqilish va yiqitish usullari chizmasini chizish va mashq variantlarini ishlab chiqish;

- maxsus adabiyotlar bo'yicha mavzular ustida ishlash;

- mashq davomida ishlatiladigan sport anjomlarini o'rganish;

- talabaning o'quv – ilmiy – tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari va mavzularini chuqur o'rganish;

- faol va muammoli o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari;

- masofaviy ta'lim.

Uy vazifalarini tekshirish va baholash amaliy mashg'ulot olib boruvchi o'qituvchi tomonidan, konspektlarni va mavzuni o'zlashtirish darajasini tekshirish va baholash esa ma'ruza darslarini olib boruvchi o'qituvchi tomonidan har darsda amalga oshiriladi.

Mustaqil ta'lim mavzulari

Maqsadni belgilash. Uch darajali testlar asosida o'quv natijalariga erishish darajasini baholash

Ta'lim shakllari ta'lim texnologiyasi tarkibi

Ta'lim usullari ta'lim texnologiyasi tarkibi

Pedagogik texnologiyalarni loyihalashtirish va rejalashtirish qoidalari

Ta'limning keys texnologiyasiga kirish: keyslarni ishlab chiqish qoidalari

Ma'ruzada ta'lim texnologiyalarini loyihalashtirish va rejalashtirish qoidalari

Seminarlarda ta'lim texnologiyasini loyihalashtirish va rejalashtirish qoidalari

Ta'lim vositalari – ta'lim texnologiyasi tarkibi

O'quv loyihasini guruhlarda bajarish

O'quv loyihasini guruhlarda bajarish.

O'quv loyihasi bo'yicha faoliyatni baholash va taqdimot

Ta'limning keys-texnologiyalarini loyihalashtirish va rejalashtirish

Guruhlarda keys yechimini topish

Guruhlarda keys yechimini topish. Natijalarni taqdim qilish va baholash

Dasturning informasion-uslubiy ta'minoti.

«Sport turlarini o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar» o'quv fani dasturi bo'yicha mashg'ulotlarni tashkil va o'qitishda xududlarda o'quv jarayoni va o'quv uslubiy faoliyatni modernizatsiyalash hamda innovatsion ta'lim texnologiyalarini joriy etish asosida “O'rta maxsus, kasb-hunar ta'lim muassasalari pedagog kadrlari uchun ta'lim jarayoniga ilg'or pedagogik va axborot kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish” bo'yicha ko'chma seminar-trening materiallaridan va boshqa axborot manbalardan foydalanilgan holda o'rgatiladi.

“Sport turlarini o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar” fanidan talabalar bilimni reyting tizimi asosida baholash mezonlari.

“Sport turlarini o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar” fani bo'yicha reyting jadvallari, nazorat turi, shakli, soni hamda har bir nazoratga ajratilgan maksimal ball, shuningdek joriy va oraliq nazoratlarining saralash ballari haqidagi ma'lumotlar fan bo'yicha birinchi mashg'ulotda talabalarga e'lon qilinadi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim saviyasi va o'zlashtirish darajasining Davlat ta'lim standartlariga muvofiqligini ta'minlash uchun quyidagi nazorat turlari o'tkaziladi:

. joriy nazorat (JN) – talabaning fan mavzulari bo'yicha bilim va amaliy ko'nikma darajasini aniqlash va baholash usuli. Joriy nazorat fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda amaliy mashg'ulotlarda og'zaki so'rov, test o'tkazish, suhbat, nazorat ishi, kollektiv, uy vazifalarini tekshirish va shu kabi boshqa shakllarda o'tkazilishi mumkin;

.oraliq nazorat (ON) – semestr davomida o'quv dasturining tegishli (fanlarning bir necha mavzularini o'z ichiga olgan) bo'limi tugallangandan keyin talabaning nazariy bilim va amaliy ko'nikma darajasini aniqlash va baholash usuli. Oraliq nazorat bir semestrda ko'pi bilan ikki marta o'tkaziladi va shakli (yozma, og'zaki, amaliy, test va hokazo) o'quv faniga ajratilgan umumiy soatlar hajmidan kelib chiqqan holda belgilanadi;

.yakuniy nazorat (YaN) – semestr yakunida muayyan fan bo'yicha nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni talabalar tomonidan o'zlashtirish darajasini baholash usuli. Yakuniy nazorat asosan tayanch tushuncha va iboralarga asoslangan “Yozma ish” shaklida o'tkaziladi.

ON o'tkazish jarayoni kafedra mudiri tomonidan tuzilgan komissiya ishtirokida muntazam ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, **ON** natijalari bekor qilinishi mumkin. Bunday hollarda **ON** qayta o'tkaziladi.

Oliy ta'lim muassasasi rahbarining buyrug'i bilan ichki nazorat va monitoring bo'limi rahbarligida tuzilgan komissiya ishtirokida **YaN** ni o'tkazish jarayoni muntazam ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, **YaN** natijalari bekor qilinishi mumkin. Bunday hollarda **YaN** qayta o'tkaziladi.

Talabaning bilim saviyasi, ko'nikma va malakalarini nazorat qilishning reyting tizimi asosida talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish darajasi ballar orqali ifodalanadi.

«Sport turlarini o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar» fani bo'yicha talabalarning semestr davomidagi o'zlashtirish ko'rsatkichi 100 ballik tizimda baholanadi.

Ushbu 100 ball baholash turlari bo'yicha quyidagicha taqsimlanadi:

Ya.N.-30 ball, qolgan 70 ball esa J.N.-35 ball va O.N.-35 ball qilib taqsimlanadi.

Bal	Baho	Talabalarning bilim darajasi
5	A'lo	Xulosa va qaror qabul qilish. Ijodiy fikrlay olish. Mustaqil mushohada yurita olish. Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish. Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo'lish.
4	Yaxshi	Mustaqil mushohada qilish. Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish. Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo'lish.
3	Qoniqarli	Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo'lish
2	Qoniqarsiz	Aniq tasavvurga ega bo'lmslik. Bilmaslik.

Fan bo'yicha saralash bali 3 bahoni tashkil etadi. Talabaning saralash balidan past bo'lgan o'zlashtirishi reyting daftarchasida qayd etilmaydi.

. Talabalarning o'quv fani bo'yicha mustaqil ishi joriy, oraliq va yakuniy nazoratlar jarayonida tegishli topshiriqlarni bajarishi va unga ajratilgan ballardan kelib chiqqan holda baholanadi.

. Talabaning fan bo'yicha reytingi quyidagicha aniqlanadi:

V . O'

$$R = \frac{\text{-----}}{100},$$

bu yerda: III- semestrda fanga ajratilgan umumiy o'quv yuklamasi (soatlarda); O' - fan bo'yicha o'zlashtirish darajasi (ballarda).

. Fan bo'yicha joriy va oraliq nazoratlarga ajratilgan umumiy ballning 3 baho saralash ball hisoblanib, ushbu foizdan kam ball to'plagan talaba yakuniy nazoratga kiritilmaydi.

. Joriy JN va oraliq ON turlari bo'yicha 3baho va undan yuqori balni to'plagan talaba fanni o'zlashtirgan deb hisoblanadi va ushbu fan bo'yicha yakuniy nazoratga kirmasligiga yo'l qo'yiladi.

. Talabaning semestr davomida fan bo'yicha to'plagan umumiy bali har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq to'plagan ballari yig'indisiga teng.

. ON va YaN turlari kalendar tematik rejaga muvofiq dekanat tomonidan tuzilgan reyting nazorat jadvallari asosida o'tkaziladi. YaN semestrning oxirgi 2 haftasi mobaynida o'tkaziladi.

. JN va ON nazoratlarda saralash balidan kam ball to'plagan va uzrli sabablarga ko'ra nazoratlarda qatnasha olmagan talabaga qayta topshirish uchun,navbatdagi shu nazorat turigacha, so'nggi joriy va oraliq nazoratlar uchun esa yakuniy nazoratgacha bo'lgan muddat beriladi.

. Talabaniy semestrda **JN** va **ON** turlari bo'yicha to'plagan ballari ushbu nazorat turlari umumiy balining 3 foizidan kam bo'lsa yoki semestr yakuniy joriy, oraliq va yakuniy nazorat turlari bo'yicha to'plagan ballari yig'indisi 3 bahodan kam bo'lsa, u akademik qarzdor deb hisoblanadi.

. Talaba nazorat natijalaridan norozi bo'lsa, fan bo'yicha nazorat turi natijalari e'lon qilingan vaqtdan boshlab bir kun mobaynida fakultet dekaniga ariza bilan murojaat etishi mumkin. Bunday holda fakultet dekanining taqdimnomasiga ko'ra rektor buyrug'i bilan 3 (uch) a'zodan kam bo'lmagan tarkibda apellyasiya komissiyasi tashkil etiladi.

. Apellyasiya komissiyasi talabalarning arizalarini ko'rib chiqib, shu kunning o'zida xulosasini bildiradi.

. Baholashning o'rnatilgan talablar asosida belgilangan muddatlarda o'tkazilishi hamda rasmiylashtirilishi fakultet dekani, kafedra muduri, o'quv-uslubiy boshqarma hamda ichki nazorat va monitoring bo'limi tomonidan nazorat qilinadi.

Yakuniy nazorat "Yozma ish" shaklida belgilanadi va yakuniy nazorat 30 ballik "Yozma ish" variantlari asosida o'tkaziladi.

Yakuniy nazoratda "Yozma ish"larni baholash mezonlari

Yakuniy nazorat "Yozma ish" shaklida amalga oshirilganda, sinov ko'p variantli usulda o'tkaziladi. har bir variant 4 ta nazariy va amaliy savollardan iborat. Savollar fan bo'yicha tayanch so'z va iboralar asosida tuzilgan bo'lib, fanning barcha mavzularini o'z ichiga qamrab olgan.

1 va 2 savollar 3 ball oralig'ida baholanadi.3 va 4 savollar 2 ball oralig'ida baholanadi Talaba maksimal 5 ball to'plashi mumkin.

Yozma sinov bo'yicha umumiy o'zlashtirish ko'rsatkichini aniqlash uchun variantda berilgan savollarning har biri uchun yozilgan javoblarga qo'yilgan o'zlashtirish ballari qo'shiladi va yig'indi talabaniy yakuniy nazorat bo'yicha o'zlashtirish bali hisoblanadi.

Tavsiya etilgan adabiyotlar ro'yxati

Asosiy adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni// "Barkamol avlod – O'zbekiston taraqqiyotining poydevori" kitobida. – T.: Sharq, 1997. – B. 20-29.

2. O'zbekiston Respublikasining "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi"// "Barkamol avlod – O'zbekiston taraqqiyotining poydevori" kitobida. – T.: Sharq, 1997. – B.31-61.
3. K.I. Axmetova, D.M. Fayzullayeva, D.P.Xoshimova «Oliy o'quv yurtida innovasion ta'lim texnologiyasini loyixalashtirish, rejalashtirish va uni amalga oshirish» mavzusi bo'yicha o'tkaziladigan trening mashg'ulotining ta'lim texnologiyasi: Uslubiy qo'llanma /«Iqtisodiy ta'limda o'qitish texnologiyasi» seriyasidan. -T.: TDIU, 2010. 80 b.
4. Golish L.V., Fayzullayeva D.M. Pedagogik texnologiyalarni loyihalashtirish va rejalashtirish. – T.: TDIU, 2010.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Klarin M.V. Innovasii v mirovoy pedagogike. – Riga, 1995.
2. Pidkasiyty I.I. i dr. Texnologiya igry v obuchenii i razviti. – M.: RPA, 1996.
3. Selevko G.K. i dr. Differensiasiya obucheniya. – Yaroslavl, 1995.
4. Yudin V.V. Pedagogicheskaya texnologiya. – Yaroslavl, 1997.
5. Sotvoldiyev A.Yu. Chaqiruvga qadar boshlang'ich tayyorgarlikni kasbiy sohalarga yo'naltirib o'qitish. – TDPU nashriyoti 2012 y.

Elektron ta'lim resurslari

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.Ziyonet.uz
4. www.edu.uz
5. [tdpu INTERNET. Uz](http://tdpuINTERNET.Uz)

